

ПОЛІН

pentru

MINTE, INIMA ȘI LITERATURĂ.

№ 52.

Duminică 24. Decembrie.

1839.

Ла КръчиѸн!

Ничі о сзрѣзтоаре а анѸлѸт н'ѸѸ щі-
Ѹт аша бїне а арѸта сфїнта са сзрѣ-
ре аѸ мїжлокѸла фамїлілор крѣцінещї, пре-
кѸм крѸчїѸнѸла, каре аѸкѸ прїн сѣра
ажѸнѸлѸт єсте сфїнцїт, шї пентрѸ ачеа
се шї нѸмеще де Ѹнеле попоаре но а птѣ
сфїнцїтѸ. Шї кѸ дрептѸла ачеаста ноаѸ
аша пофтїтѸ, шї де прѸнчї даѸѣ ащеп-
татѸ сзрѣзтоаре, аѸ цїнѸт пѸтѣрѣ са
аѸ тот черѸла фамїлілор крѣцінещї пѸ-
нѸ аѸ зїоа де астѸзї. Іа рѸдїкѸ ініма
взїацїлор ла челе аналте, шї аѸ чѣлор
крѣкѸщї когатѸ матерїе спре серїоаге, шї
вєселїтоаре кѸщетѸрї. — Іа фаче сѸ ѸїтѸм
апѸкѸрїле обїчнїте, шї сѸ не рѸдїкѸм
песте лїпсѸ, шї песте нѸказѸрїле времї,
каре де атѸтѣ орї не апасѸ. — Іа фаче
сѸ не аѸѸчєм а мїнте де партѣ чєа маї
новїаѸ, чєа маї бѸнѸ, шї немѸрїтоаре а
єстїмєї ноастрє. Іа фаче сѸ сїмцїм вєднї-
чїа оменїреї аѸтрѸ ної аѸноїтѸ, шї
сѸ кѸноащєм, кѸ прїн аѸнса аѸ докѸн-
лїт норокоага бїрѸнцѸ песте тоаге фѸ-
птѸрїле пѸмѸнтѸлѸтї. —

СѸ не апропїєм кѸтрѸ орашѸла бїтає-
їмѸлѸтї шї се вєдєм, кѸмкѸ ачєста нѸ є
маї мѸлат нєєвзгат аѸ сѣмѸ аѸтрє ора-
шєлє ІѸдєїї. — Колѣ сѸѸ стѣоа аѸсѸ-
пра гражѸлѸтї, аѸщєрїї кантѸ, пѸсторїї
фѸзїєрѸ шї мѸрєск пє аѸмнєзѸѸ; мащї
ааѣргѸ шї се аѸкїнѸ прѸнѸщѸлѸтї шї маї-
чїї салє, пє карѣ о вѸдѸ скїмєатѸ аѸ дє-
сѸѸтарѣ кѸчєрнїчїї, шї аѸкопєрїтѸ кѸ да-
рѸла, каре домнѸла сѸѸ іаѸ арѸтат, кѸнѸ
аѸ кѸѸтат спре смєренїа сѸлѸжнїчїї салє,
шї аѸ алєсо дїнтрє тоаге фѸзєїлє аѸмєї,
пє карѣ тоаге нѣмѸрїлє пѸрѸрѣ о аѸѸѸ.

АѸ іаєлє зачє чєл ноѸ нѸскѸтї аѸчєла,
кѸрѸїа шї аѸсѸшї фїлософїї дєла рѸсѸрїт
аї аѸѸк дѸрѸрї! аѸчєла, дїн каре аѸ мїж-
локѸла нопцїї се рѸсѣїре разѸлє аѸмїнєї,
каре аѸмїнѣѸѸ песте маїка са, шї се аѸ-
парт аѸ тот цїнѸтѸла, шї аѸ дєпартє,
шї пѸнѸ ла мащїнѣ пѸмѸнтѸлѸтї. — Дє
аѸмїнѸ фѸщє ноаптѣ кѸ аѸтѸнѣрєкѸла сѸѸ,
шї іатѸ кѸ се рєварсѸ зїоа, аѸ аѸѸрїа
аѸмїнѸ омѸла ашї вєдє фѸпта са, шї мѸ-
рєщє пє аѸмнєзѸѸ аѸтрѸнєса. аѸчєаста аѸ-
мїнѸ сѸ аѸмїнѣѸѸ шї ноаѸ, шї сѸ не
Ѹмплє інімїлє ноастрє дє мѸлѸцѸмїрѣ мїлїї
чєрєщї, вѸчї аѸѸма нѸ не маї аѸѸѸм аѸ

АНТЪНЪРЪКЪА КРЕДІНЦЕІ ІДОЛЕЩІ, ЧІ АН АДЕ-
ВЪРАТА КЪНОЩІИЦЪ А ОМЕНИРІІ, КАРЪ САЪ
ФЪКЪТЪ БЪНЪА ОБЩЕСК ЛА МІЛІОАНЕ ДЕ ОА-
МЕНІ.

Тоате ачестеа нї ле даџче Крзчїџнџа,
саџ зїоа нащерїї лџї Хрїстоџ амїнте. Прїн
ачеаста нџмаї нї саџ фџкџт тїмпџа нџџ,
Чџрџа нџџ, шї пџмжнтџа нџџ! Прїн ачеа-
ста аџ перїт мїї де анї цїїтоаре ле нџџ-
нїї шї џрџтеле прїхане, ідолаї де пџџтрџ,
де лемн шї де металаџрї саџ добџрџт;
алтареле де сџнџе антїнате шї колџмне-
ле батџокорїї шї а тїрџнїеї прїн ачестеа
саџ сџрџпат. Прїн ачестџ сџфжнтџ сџр-
вџтоаре саџ рџдікат табеле де рџптџцїї,
шї а анфрџнџрїї, шї кџрџїле мжнтџїреї
саџ дескїс; прїн ачестеа саџ вестїт Де-
цїле кредїнцїї шї а іџџїреї ан бїсџџїка о-
менїреї, ан карџ нїмїнџ нџ антџрџ, каре
есте кџ пџџтеле прїханеаџ молїсїт; ан
карџ анџвратџа шї чершїторџа се ан-
тџланџїе, ка сџ се антџрџџскџ ла об-
щескџа џспџц а нџаџџдеї бїецїї де
вџџї. —

Ла ачестеа маре, шї рџдікџтоаре аџџ-
чере амїнте сџ нџсе рџшїнџџ нїчї џн пџ-
рїнџе крещїн, а се анкїна обїчїаїџлаї че-
лаї вџкїџ (каре анкџ дела а 4. сџџџа дџ-
пџ Хрїстоџ естџ антџрџџс), шї аа антџро-
аџџе шї ан мїжлокџа фамїліїї са ле, аде-
кџ а фаче ан каса са граџџа шї іасле-
ле, ан каре саџ нџскџт Прџнџа крзчїџ-
нџлаї Хрїстоџ, ка прївїнд прџнџџцїї ла
джнеле, сџ чїнстеаскџ адеџвратџа шї лџр
анкџ некџноскџџа Преџџ а копїлаџаї
Хрїстоџ.

Че нџаџ ан тоатџ вїаџа треџџе скџмп
сџ рџмжнџ, ачџа треџџе тїмпџрїџ інїма
ноастрџ сџ о мїџе, шї кџт естџ кџ

пџтїнџџ прїн семне сенџале де дџнса а-
пропїатџ; пентџрџ ачџа лџџаџ естџ обї-
чїаїџа а да копїлџр ла крзчїџн дџрџрї,
маї вџрџоџ де ачџаџ, каре се цїн де ачџа-
ста сџрџџтоаре. — Копїлџрескџа сџфлет
трџїеџе антџрџо лџме мїнџнатџ, анџерїї се
прїмџлаџ ла дџнџа, шї ел нџ поате, шї
аколо, џнде кџноаџе мџна дџрџїторџлаї
сџ нџ гџндџџскџ кџ естџ о мџнџ нџџ-
џџџ, шї аџмнеџїаскџ. Нїмїнџ сџ нџ
їаїе ачестеа фџџмоасџ кредїнџџ дела копїї.
— Фџїлеборн вестїтџа вџџкатор, шї Дї-
ректор џнџї Інстїтџт де еџџкаџїе зїче:
„џџ анџмї антџреск кредїнџа копїлџр
де спре фїїнџа џнџї копїл, (Хрїстоџ) каре
зџоарџ несте касџ шї касџџ ла фџптеле
копїлџр челе вџїе, шї челе рџџе, шї дџ-
рџїеџе ачџаџ, шї пџдепсеџе ачџџџ; естџ
џн лџкрџ пџдаџт а гонї дела копїї вџсе-
лїтоаре ле, шї нестрїкџтоаре ле рџџџїрї,
каре нџмаї лџстарї де трандџфїр, іар нџ
семжнџџ де џрџїчї пот семжнџа ан інїма
прџнџїлџр. Гонїцї тоатџ кредїнџа дешар-
тџ, шї тоате рџџџїрїле дела копїї, ан-
сџ лџџацї копїлаџа крџчїџнџлаї сџ зџоаре
дїн антџнекошїї норї а Декемџрџлаї, шї
сџ ле аџџнџ немџсџратџ вџкџрїе прїн не-
вїновата лџї аџептаре.“ —

Др. Васїч.

Негоџџа шї Негоџџторїџа.

(Капет.)

Де солїдїтатеа, адекџ антџреїмеа не-
гџџеторїї се цїне, ка ачџа сџ фїе шї
лџїлџр статџлаї амџсџратџ; де аїчї џр-

меазъ, кѣмъ негѣторіа не фѣриш (де контрбандъ) ан тот кінѣл вѣдеце слѣвѣчѣне ші аша негѣторіи де опіѣм дін компаніа британікѣ ан кінѣ нѣ пот абеа врео десвіновѣцїре. Ансѣ негоцѣла де контрбандъ, каре де алтмінтрелеа есте фѣарте стрікѣчїос моралітѣцїї націѣлор, нѣмаї атѣнчї се ва пѣтеа стїнѣе кѣ тотѣла, кѣнд статѣріле шї пѣтеріле лецісатїве вор ангрїжі кѣ скѣмпѣтате, ка інтересѣла ѣнїверсал а стѣрїї негѣторейцїї сѣ фїе прїн лецї бїне апѣрат, ан кѣт еа сѣ дїеѣ мїшкаре ан тоате пѣрїїле не кѣт сѣ поате де слѣводѣ. Негѣторіа де обѣе се траѣе аколо, ѣндї поате сѣта маї скѣтїтѣ сѣпт павѣѣа лецїлор. Негѣцѣла че нѣ стѣ ан армонїе кѣ сїстема ѣнѣї стат, анкѣ е стрікѣторїѣ; спре пїлдѣ, кѣнд патрїоцїї ар бїнде арме ла врѣшмашї ш.а. Ансѣ аѣастѣ дїсармонїе се поате стїнѣе прїн ампрѣмѣтате кѣлтѣрѣ а попоарелор шї а гѣбернелор афлѣндѣшї одатѣ шї амплїнїдѣшї воїеа ѣнѣла алтѣїа; попорѣла гѣбернѣлѣ шї гѣбернѣла попорѣлѣ. Маї не ѣрмѣ негоцѣла се кѣвїне а фї прївїт шї ан рапорт кѣтѣрѣ скопѣрї маї наалте; шї ачї пѣтем ворїе деспре негоцѣторіа моралітѣцїї кѣ тотѣла врѣшмашѣ, дакѣ чїнеѣа бїнде лѣкрѣрї, каре адогѣ ла стрїкареа бѣнелор нѣравѣрї шї каре абїа пот абеа алт скоп, декѣт а десѣрѣка не оменїме де аса вреа нїчїе, а мѣлѣцѣмї шї а дешепта пофѣе некѣрате. Да аѣастѣ се нѣмѣрѣ маї наїнте де тоате негѣторіа кѣ шклавї, прекѣм шї ан ѣїеле ампрейѣрѣрї адѣчереа вѣтѣрїлор сїртѣоасе ла нѣроаде крѣде, лѣцїреа скрїерїлор отрѣвїтоаре де нѣвїновѣцїе шї але алтор лѣкрѣрї. Асеменеа шї кѣмпѣрареа челоѣр трѣвѣнѣоасе ла ѣрана вїецїї кѣ скоп де а фѣче скѣмпете, шї а-

пої але бїнде кѣ кѣцїг анѣтїт, есте преа ампротївїтоаре лецїлор іѣвїреї деапрѣанелѣї.

Негоцѣла се поате ампѣрїцї: 1. дѣпѣ кѣтѣцїмеа мѣрфїлор кѣмпѣрате сѣѣ вѣндѣте. дѣпѣ аѣаста, есте негоц маѣре шї негоц мїк. Негѣцѣла ала grosso дѣекономїлор шї алтор меѣерї, кѣпїтале десѣгле спре ашї пѣтѣ мѣна меѣерїа сѣ шї маї анколо. Негѣцѣла ала minuta іа ан пѣрїцї шї тарафе маї мїчї дела негѣторїї маї мѣрфїле де дѣншї адѣнате, шї ле дѣ ан кїнѣла аѣаста кѣпїталеа челе маї пѣцїн кѣте пѣцїн андѣрѣпт, спре а пѣтеа траѣе алте мѣрфїѣѣоѣ дѣпѣ трѣвѣнѣїеле времїлор. Дар негѣторїї мїчї де ѣнде ашї траг андѣрѣпт банїї сѣї? Дела чеї карїї мїстѣск шї се фѣлосек де асеменеа мѣрфї. Аша черкѣїек банїї дін мѣнѣ ан мѣнѣ. 2. Негѣцѣла се ампарте дѣпѣ цѣрїле ан каре се факѣ бїндерїле шї кѣмпѣрѣрїле. Ан аѣест анѣелес негоцѣла есте дін лонтрѣ шї стрейн. Чѣл дін лонтрѣ се поартѣ сїнгѣр антре патрїоцїї скїмѣнѣшї продѣктеле ѣнѣла кѣ алтѣла. Да аѣаста кѣцїгѣ амѣндоаѣ пѣрїїле: ѣнѣла дѣ прїсѣѣла, чѣлаалт кѣмпѣрѣ аѣеа че аї лїпсеѣе шї тоатѣ аѣереа скїмѣатѣ рѣмѣне акасѣ ан патрїе. Іар кѣнд о царѣ адѣче дїнтрѣалта стрейнѣ лѣкрѣрї, че аї лїпсек шї се сїлеѣе а да пѣнтрѣ аѣеле лѣкрѣрї алтеле, че аї прїсѣсек, атѣнчї се

*) Да аѣест артїкол, інтерѣнѣцїїле се тїпѣрїѣ ан нѣмѣрѣла трѣкѣт кѣ кѣтѣѣа грешїлї. Анѣмїт ла фаѣа 406 колоа на дїн дрїапта ан лок де: лїпсе вѣе салѣ, фѣлосѣла шѣла, сѣ чїтїм: лїпсе але салѣ. Фѣлосѣла шѣла. Да фаѣа 40ѣ рѣма се 397.

зіче кз фаче негџцеторіе кџ стріініі. Ваї де негоцџа ачеїі цзрї, џнде ліпсеск маї мџате лџкрџрї, каре є сілітџ але траџе де айреа, шї џнде прїсосеск кџ мџат маї пџціне, декџт сџсе поатџ деспџгџбі пентрџ челе кџмпзрате; саџ де шї прїсосеск, нџ ле ціе прегџті пентрџ стрііні аша, ка сџ фіе де ачеїа фџрџ скџдереа лор прїїміте. Негоцџа стріін саџ єсте де consummo, адекџ пентрџ тревџінцеле ноастрє, саџ де transito, адекџ каре тре че мџрфіле прїн патріе ан алте цзрї. Негоцџа де трансіто адџче кџціг негџцеторїлор дїн патріе, карїї пџсерџ кџпїталаџа, прекџм шї персоанелор каре се кџпрїнд ан царџ кџ трїмітереа мџрфілор, кџм спедїтерїлор, кџрџџшілор, оспетарїлор, корџвїерїлор шї мещерїлор де тоатџ пласа. Дар анџ кџпїталаџа, каре заче ан мџрфі анџшї, нџмаї фолосєще цзрїї німік. Негоцџа єнглезілор парте маре єсте нџмаї де трансіто; єї адџк європїї ба анџ шї амерїчїї проаџкте стрієне, ла каре алції нџ пот аша лесне ажнџе, ка сџ ле іа дела анџїа мџнџ. Маї пе џрмџ: џ. Негоцџа се маї деосїбєще ан негоц де мџрфі шї ан негоц де банї, кџчї ачесте амандоџ дїн фіреа са сџнт тревї дескілініте џна де кџтрџ алта. Негоцџа кџ банїї ашї іа чеа де кџпетенїе аса матерїе прїн банкнотеле статџаџї, прїн акціе шї прїн алте асеменеа хџртїї пџбелїче, анџ токма прїн ачєаста єл скаде адєсєорї ла о негџцеторїе нџмаї ан єџрєре шї ан аєр. Петречереа ла врео берсџ ар конвїнџе пе орї каре деспре ачєст адєџџр.

Ан негоцџа кџ мџрфі зак џнеле дїн проблемеле че ле марї але цзрїї шї а статџїлор, каре кџ атџта маї мџат мїшкџшї

деџеапџ пе нороаде, кџ кџт нџмџрџа лџкџїторїлор се амџлєще маї мџат шї прїн ачєеа хџрана вієції се фаче маї греа. Інтереселе проаџкџторїлор шї а мїстџїторїлор се таїе кџрмєџїш џнџа пе алџа шї нџ се нџрџџеск, Стџпџнїрїле аџ окїї дескішї ла арџтџрї де ачесте, аџпџ каре даџ фрџџ маї слобод, саџ маї стрџнс ла о парте саџ ла алта. Стареа шї релациа џнора кџтрџ алції а негџцеторїлор, фабрїканцілор, єкономїлор шї а лџкрџторїлор дїн Франџа шї Анџліа, аџ трас ан зіоа де астџзї окїї тџтџрор асџпра са. џнеле пџрці шї анџмїт лџкрџторїї се афлџ ан ліпсџ шї немџаџџміре маре. Ачєаста поате аџеа џрмџрї грїле фоарте.

АРТИКОЛА џ.

Каре се нџмєще негџцеторїџ? Негџцеторїа се поате фаче ан фелїџрїте кїпџрї: саџ фолосїндаџе чїнеџа де ціїнцеле комерчіале саџ нџмаї прїн сїнгџр, немїџлочїтџа скїмє ал мџрфілор, кџм: дџ'мї віте, прїїмєще єџкате. Ачєл, кареле поартџ негџцеторїа ан кїпџа чєл дїн тџїџ, се нџмєще ан лімєа ноастрџ негџцеторїџ (Kaufmann, Mercator, marchand). Тоці чїїлалці нџ се нџмџрџ ла пласа негџцеторїлор, шї ла неамџрїле, џнде негоцџа анфлорєще сџнт кџноскџці сџнт дескілініте нџме; аша немєще Krämer, Hausirer, Trödler u. s. f,

Негџцеторїї фак тревїле сале саџ ан соцієтате, саџ слобод. Ан статџрїле, џнде негоцџа нџ се фаче прїн ансоціре, омџа каре вреа а негџцеторї, єсте андаторат а скоате слобоџенїа ан скрїс датџ, прїн каре капџтџ слобоџенїе а пџр-

та 8H pAM aA KOмepчiBлaдi пe o вpемe xo-
тзржтз; aH aлTe cтaтyрi iapшi дpeптвa
дe a п8рта нeг8цeтopiе aтжрнз дeлa дpeп-
твa дe a фi чeтзцeан, дe a п8тea apзтa
8H кaпiтaл xoтзржт шi тoатe к8нoцiн-
цeлe тpeб8ичoacе лa п8ртapea нeг8цeтo-
pиeй.

Maй вжртoс дeлa c8тa a oптeпpeзe-
чea ликoдчe aнчeп8рз a ce cтaтopнiчi
кжтeвa pам8рi дe цiiнцз, aнтр8 кape a8
oбiчeй8 a ce пpoкoпci чeй мaй м8лцi нeг8
цeтopi дiн цзрiлe e8рoпeй. Apитмeтикz
м8лтз, к8нoцeрeа цзрiлoр aдeкz гeoгpa-
фия, к8нoцeрeа мзрфiлoр, a м8с8рiлoр
a к8мпeнeлoр, a бaнiлoр. Teopиa вoгзцiй
нaцioнaлe шi пoлитикa нeгoц8л8дi пpeк8м
шi дpeптвa нeг8цeтopeск*) cжнт цiiнцe,
кape aд8к нeг8цeтopи8л8дi фoлoс м8лт фoap-
тe. Aн8шi фopмaлe мeкaнiчe a тpeбii нe-
гoцeтopeцiй, дoпiа (a8чepea пpoтoкoллeлoр)
cимплз шi aндoйтз, итaлиaнз шi нopи-
бepцикz ce пoт цiнeа aнтр'o cиcтeмz к8
тoтвa aнлeснiтoарe, aнкжт opi чe гpeш-
лз aндaтз cз ce пoатз дeскoпepi. Шi
дe лa 8H нeг8цeтopи8 ce пoфтeцe aH зi-
лeлe нoacтpe aмвзцзт8рз к8 м8лт мaй
вoгaтз дeкжт oдинicapз. Пeнтр8 кз, дe
шi eстe aдeвзpaт, к8мкz 8H нeг8цeтopи8
пpф пpoкoпciт eстe кa шi цeнepaл8лa к8
тeopii шi цiiнцe пpea м8лтe, кзр8ia нo-
poк8л н8i cл8жeщe тoтдiвнa a8пз aщeптape
шi пe 8H нeг8цeтopи8 тpeб8ie cз'л фopмeзe
бiацa мaй м8лт дeкжт шкoлaл; тoт8шi aтж-
тa e цi8т, к8мкz o пpeгзтiрe тeмeйникz
шкoлacтикz, тoкмa aшa aй тpeб8eцe нe-
г8цeтopи8л8дi, кa шi opi кзр8i aлт8ia дiн
тoатe чeлeлaлтe плacе дe oдaмeнi, мaй вжр-
тoс, в8нд пpиn лeцiлe чeлe мaй пpoacпeтe

eстe кieмaт шi eл a л8дa пapтe лa лeцiлa-
цiа шi рeфopмapea cтaт8л8дi. Aн8з o пpe-
гзтiрe клacикz, к8м: aмвзцapea лiмбiлoр
вeкi, aчeйi eлiнeцi шi poмaнe, ap фi пeн-
тp8 8H нeг8цeтopи8 чeвa дe пpиcoc. Шкoлi
peалe шi кoмepчiалe, в8нe, 8ндe н8 фiлo-
лoцiа, чi мaтeмaтикa фiзикa, иcтopиa шi
гeoгpaфия cз пpeдoмнeacкz, aчeстe cжнт
пeнтp8 плaca нeг8цeтopeacкz, пpeк8м шi
пeнтp8 eкoнoмi шi apтицi. Aтжтa aнкz
eстe цi8т, к8мкz aH вpeмiлe нoacтpe кoн-
дeй8л 8н8i oм тiнзp, aH вpeo шкoлaлз кo-
мepчiалz ca8 aH вpe8H иncтiт8т пoлитeх-
ник, бiнe пpoкoпciт, aд8гe, шi пoатe opi
к8нд aд8чe кзпiтaлe к8 м8лт мaй фp8-
мoacе, дeкжт чeлe мaй м8лтe cпeк8лзцiй
чe ce фaк н8мaй кa пe. нeмepитe.

Ap мaй фi a ce вoрeй шi дeспpe aл-
тeлe, к8м: дeспpe лiбepтaтea кoмepчiвл8дi,
coцieтзцiлe ca8 кoмпaнiiлe нeг8цeтopeцiй,
дpeптвa шi пoлитикa нeг8цeтopeacкz, op-
гaнiзaцiа 8нeй шкoлaлe нeг8цeтopeцiй, тpaк-
тaт8рi нeг8цeтopeцiй, cиcтeмa пpoхiкiтiвz
шi мepкaнтiлз, вepce, ж8дeкзтopii нeг8цe-
тopeцi ш. a.; aн8з aчeстe ap фaчe кapтe
aнтpeaгз, шi н'8л лoк aH кoлoдaнeлe aчe-
cтeй фoй. Кape вpea a к8нoцeпe мaй м8лтe
дiн cфepa нeг8цeтopeacкz, вaдз aнтpe aл-
тeлe: B8sch's „theoretisch-praktische
Darstellung der Handlung;“ die Han-
delsschule von A. F. J8cher“ (dre
B8nde, Quedlinburg u. Leipzig 1835).
Icвoape фoapтe в8нe ce aфлз пeнтp8 цiiн-
цeлe нeг8цeтopeцiй шi aH лiмбa фpaнцo-
зacкz, iap' мaй вжртoс aH чeа eнглeзacкz.

Встрaкт

aE

Гeopг Бapиц.

*) Jus mercantile Handelsrecht.

ПЕДАНТЕРІА.

О дозз де ціицз аместекатз кз о дозз де неціицз, іатз че фаче пе ом педант; кзчї сз нз'ші анкіпвіастз чїнева кз зн ом анвзцат есте педант дїн прїчїнз кз ціе лзкрзрї, че мзлці оаменї нз ціз, чї кіар дїн протївз, кзчї нз ціе мзлате лзкрзрї че тоатз лзм'к ле ціе.

Цїицз есте тотд'зсна зн лзкрз бзш шї скзмп; прїчина ч'к маї де кзпзтенїе есте сз ціе чїнева а о антревзїнца шї а трзї ан лзмє кз джнса. Омзл педант аре ціицз, дар нз ціе кзм, знде шї спре че сфжршїт сз се слзжаскз кз джнса. Антокмаї ка докторзл Панглос, каре анвзца кз гзра есте датз омзлзї ка сз скзїпе шї насзла ка сз'л сзфле, асфел педантзл креде кз ціицзеле сжнт ка сз се анвзце, іар нз ка сз фіе де вре зн фолос ачелзїа че ле аре.

Педантзл анвзцзнд, н'аре алт лзкрз ан гжнд де кжт сз ціе, ка шї скзмпзл каре стржнце ла банї. Педантзл лшї десфзшзрз ціицз, скзмпзл лшї нзмзрз банїї; дар нїчї знзл нїчї алтзл н'апл'ккз ч'к че аре ла тревзїнца са. Прекзм банїї каре с'аз афлат спре а анлеснї негоцзл шї дзрїле шї лззрїле антре оаменї, с' фак пентрз скзмп знікзл обїект ал негоцзлзї шї ал даравзрїлор салє, асфел педантзл вїдз ан гзреле антокміте спре анлеснїреа анвзцзтзрїї знеї ціицзє саз арте, кіар сфжршїтзл ачестїї арте саз ачестїї ціицзє.

Кжнд ан бз азранзл боерїт д. Жзрдан се бате ан дзєл кз салзжнїка са Нікол, се рїкзжцє кз єа а фзкзт а па-

тра тзетзрз, маї наїнте де че ар фі д-взт єл време сз факз пе атрїа. Іатз педантзл; оржндзїала дзпз каре а анвзцатєл, есте пентрз джнса оржндзїала вєчнїкз а лзкрзрїлор. Дака се бате вреодатз, нар вр'к сз оморз ом дїкжт кз кзвжнт дємонстратїв.

Педантзл с' апл'ккз маї кз дєосївїре ла зн лзкрз нзмаї; креде кз ал ціе бїне, фіїнд кз лї кзноацє тоате пзрцїле; дар нз ціе каре лї сжнт рєлацїїле салє кз алте ціицзє, каре есте їмпортанца са ан пзрєр'к оаменїлор. Педантзл есте ка зн сзлєатїк, каре лзкзцє антр'зн остров, каре аре доззєчї саз нзмаї дозлєгє*) анпрєжзр; кзноацє фозрте бїне че є анззнтрз ла мїжлок, шї ціе сз'цї нзмєаскз шї пе чеа маї мїк мзрзчїне; дар нз ціе кз дїнколо де мзрї сжнт алтє цзрї маї ангїнєє, маї лзкзїте, маї родїтоаре; островзл сзз пентрз джнса есте тоатз лзм'к.

Кз кжт зн анвзцат аре маї мзлате ціицзє, кз атжта есте маї сїмплаз, пентрз кз ціїнд мзлате лзкрзрї, пзне фірєцє пе фіе каре ла локзл сзз. Ачєла каре нз ціе де кжт зн лзкрз, ал пзне прєтзтїндєнї, ка шї ачєла каре не авжнд де кжт о хайнз о пзне ан тоате зїлєлє; дар де н'ар ав'к нїчї ач'кстз хайнз, н'ар єшї дїн касз; дака педантзл нар ції нїмїк, поатє кз н'ар воркї нїчї одатз. Де аїчї вїне кз: зн анвзцат небзн есте маї небзн дєкжт зн небзн неанвзцат. Лзкрзл каре ал ціє, лї дз зн пзнт де контакт маї мзлат кз лзкрзрїлє че нз ле ціє; ачєл лзкрз лї аз дєсєорї прїлєж де а арзта кжт

*) Мїлзрї.

ЛЕ АНЦЕЛѢЦЕ ДЕ ПѢЦІН САЃ КЪМ ЛЕ АПАТѢКЪ
ДЕ РЪЖ.

ДАКА ТЕ АФЛІ АН ДЕСБАТЕРЕ АСВРА ВРЕ
ЅНѢТІ ВЕРС ДІН ТРАГЕДІА МІТРИДАТ, ПЕДАН-
ТЪЛА СЕ ВА ФЛОСОІ КЪ ПРІЛѢЖЛА АЧЕСТА ДЕ
АЦІ ПОВѢСТІ ВІАЦА АЧЕСТЪІ ПРІНЦ, РЪСВОАЕЛ
САЛЕ КЪ РОМАНИІ, АМОРЪРІЛЕ САЛЕ КЪ МОИ-
МЕ, ЧЕГА ЧЕЦІ ДОВІДЕШЕ КЪ ЕЛ НАРЕ НІЧІ О
КЪНОЩІНЦЪ ДЕ ЛІТЕРАТЪРЪ, КЪЧІ ДАКА АР
АНЦЕЛѢЦЕ ЧЕВА ДІН ТРЪНСА, НЪ ЦѢР ФІ ТЪ-
ІАТ ВОРКА КА СЪЦІ ПОВѢСТѢСКЪ ДЕ ІСТОРИЕ.
ПЕДАНТЪЛА АРЪТЪНА ЧЕГА ЧЕ ЦІЕ, ФАЧЕ СЪ
СЕ ВАЪЪ ЧЕГА ЧЕ НЪ ЦІЕ.

АША ДАР ТАЛЕНТЪЛА ПЕДАНТЪЛАШІ ЕСТЕ
ДЕ А ДЕСНАТЪРА ТОТ, ДЕ А ФАЧЕ ДІНТЪРН
ВЪН ЅНЪЛА РЪЖ, ПРІН КІПЪЛА КЪ КАРЕ АЛ АН-
ТРЕВЪІНЦѢЪ. ДЕСПРЕ АНСЪЛА СЕ ПОАТЕ ЗІЧЕ
КЪ ФАЧЕ ВІІЕ КЪНА НЪ ФАЧЕ НІМІК.

ПЕДАНТЪЛА ДЕ ШКОАЛЪ НЪ ЕСТЕ ПЕДАНТ
ДЕ КЪТ КЪНА СЕ АФЛЪ АН МІЖЛОКЪЛА АЪМІІ;
АН ШКОАЛЪ ЕЛ ЕСТЕ ЅН ОМ АНВЪЦАТ. ЧѢК
ЧЕ ЗІЧЕ ЕЛ ШІ ФАЧЕ ПЕ АЪМЕ СЪ РЪЪЪ, АН
КЛАСЪЛА СЪЃ ДІН ШКОАЛЪ ЕСТЕ ЅН АЪКРЪ АН-
ФРІКОШАТ; ДЕ ЅНДЕ ВІІЕ АЧѢСТА? АН
ШКОАЛЪ НЪ СЕ АНВАЦЪ, КЪМ ЕСТЕ АЪМѢ,
ЧІ КЪМ АР ПЪТѢ ШІ КЪМ АР ТРЕВЪІ СЪ ФІЕ,
ШІ АЧѢСТА Е ШІ СКОПОСЪЛА ШКОАЛЕІ ШІ АЛ
АНВЪЦАЦІОР КА СЪ ФАКЪ ПЕ АЪМЕ МАІ ВЪ-
НЪ. ТЪНЪРЪЛА ЕСЕ ДІН ШКОАЛЪ КЪ КАПЪЛА ПЛІН
ДЕ О АЪМЕ АНКІПЪІТЪ, ГЪСЕЦЕ ТОАТЕ АЪКРЪ-
РІЛЕ АЛТФЕЛ АЪПЪ КЪМ ЛЕ ЦІЕ ЕЛ; ОР ЧЕ
ВОРВЕЦЕ САЃ ФАЧЕ, НЪ ПЛАЧЕ НІМЪЛАШІ: ДІН
ТОАТЕ ПЪРЦІЛЕ АІ СТРІГЪ: ПЕДАНТ! ЧЕ ТРЕ-
ВЪЕ СЪ ФАКЪ КА СЪ СКАПЕ ДЕ АЧѢСТЪ СОАР-
ТЕ? АЪПЪ ЧЕ А АНВЪЦАТ ТЕОРИА ЅНЕІ АЪМІ
ІДЕАЛЕ, СЪ АНВЕЦЕ ПРАКТИКА АЪМІІ, ЧЕ ЕСТЕ
АН ФІІНЦЪ, СЪ СЕ ІА АЪПЪ ОАМЕНІІ КАРЕ ПРІН
ТАКТЪЛА ОР АН ВОРВІРЕ ШІ ПЪРТАРЕ АЪ ТРАС
КОТЪЛА МЪАЦІМЕІ, СЪ ФАКЪ ШІ ЕЛ КА АН-

ШІ: АЪМѢ О СЪ СЕ ФЛОСОФЪСКЪ ШІ ПЕДАН-
ЦІІ О СЪ СКАПЕ ДЕ ГЪРІЛЕ ОАМЕНІОР.

(ДІН МЪЪЕЛА НАЦІОНАЛ.)

ЅН ОБІЧЕІЃ.

ДЕ МЪАТЪ ВРЕМЕ ЕСТЕ ОБІЧЕІЃ АН ВЪН-
ГЛІТЕРА КА ЛА АНЪЛА НОЪ, АН ФЪМЪРІІ (КА-
ФІНЕЛІЛЕ ЅНДЕ БѢЪ ТЪТЪН) ПРОПРІЕТАРІІ А-
ЧЕСТОРА СЪ ФАКЪ О ПЛЪЧІНТЪ ЃРІАШЪ ШІ
СЪ О ПЪЕ АНІНТѢ МАТРОЪІОР, КАРЕ СЕ А-
ФЛЪ ФАЦЪ. АСФЕЛ ДЕ ПЛЪЧІНТЕ СЪНТ ДЕ
ОВІЕ АНААТЕ ДЕЛА 12—15 ПІЧОАРЕ, ШІ
АН РЪТЪНЪІМЕ АЪ 25 ПІЧОАРЕ; ЅНЕЛЕ СЪНТ
ШІ МАІ МАРІ. ПЛЪЧІНТА ЃРІАШЪ СЕ ФАЧЕ
КЪ ВАНИІ ЧЕ СЕ СТЪЖНГ АЪПЪ ЛА ЅНІІ АЛ-
ЦІІ; НОРОДЪЛА СЕ ААЪНЪ ПЕ АННГЪ АННСА
КА ПЕ АННГЪ ЅН АЪКРЪ ДЕ СЪРЪВЪТОАРЕ; МІ-
НЪТЪЛА АНСЪ КЪНА СЕ ТАЕ ВІІЕ КЪ ПОМПЪ
ДЕОСІВІТЪ. О АСТФЕЛ ДЕ ПЛЪЧІНТЪ СЕ ЅМ-
ПЛЕ КЪ ПЪІ ДЕ ГЪІНЪ НЕНЪМЪРАЦІ, КЪ ПО-
РЪМЕІ, КАРЕ ДЕ ВІЦЕЛ, КАРЕ ДЕ ВАКЪ ШІ
АЛТЕЛЕ. ДА О ПЛЪЧІНТЪ ДЕ АЧЕСТЕ СА АН
ТРЕВЪІНЦАТ 50 ВАНИЦЕ ДЕ ФЪІНЪ, 25,000
ДЕ ОАЪ, 36 КЪНТАРЕ ДЕ ЅНТ ШІ АЛТЕЛЕ.
АН АЪНТЪРЪЛА ПЛЪЧІНТЕІ КАРЕ ЕСТЕ ДЕ МЪ-
РІМѢ ЅНЕІ КАСЕ, ЕСТЕ ФЪКЪТ ЅН ПОД, ЅНДЕ
О ДАМЪ ПОАТЕ СЪ ШАЪЪ АН ВЪНЪ ПАЧЕ,
ПЪНЪ КЪНА ВІІЕ МІНЪТЪЛА КА СЪ СЕ РІДІЧЕ
АКОПЕРІШЪЛА ПЛЪЧІНТІІ, ШІ АТЪНЧІ АЧѢСТА
ЕСЕ АЪАКОЛО КЪ ЅН ВАЕ КЪ ПЪНШ. ВЪ ТОА-
ТЕ КЪ НЪМЪРЪЛА ОАСПЕЦІОР ЕСТЕ МАРЕ, НЪ
ПОТ МЪНКА АЧѢСТЪ ПЛЪЧІНТЪ НІЧІ АН 13
ЗІЛЕ. АЪПЪ ЧЕ СЕ СТЪЖНЦЕ АЪМЕ ДЕСТЪЛА,
ЅНІІ ДІН МАТРОЪІ ПЪН СЪЪРІ ЛА ПЛЪЧІНТЪ
ШІ КЪ МАРЕ ОПІНТѢЛЪ РІДІКЪ АКОПЕРІШЪЛА

АН СЪНЕТЪЛ МЪЗІЧЕІ ШІ АЛ СТРІГЪРІЛОР НОР
РОДЪЛЪТІ. ДАМА КАРЕ ЕРА АН ЛЪЗНТЪРЪ ЕСЕ
АФАРЪ, ШІ АТЪНЧІ МАТРОЗІІ ТОЦІ КЪ КЪЦІ-
ТЕ СЕ АПРОПІЕ ШІ АНЧЕП А ТЪІА ЛА ПЛЪ-
ЧІНТЪ. ДА ЦІРЕМОНІА АЧЪСТА СЕ АДЪНЪ
АТЪТА ЛЪМЕ, АНКЪТ ПРОПРІЕТАРЪЛ КАФЕНЕ-
ЛІІ ЛЪЖНД ШН БАГАТЕЛ ПЕНТЪРЪ ІНТРАРЕ, СТЪЖН-
РЕ АНДОІТ КЪТ ФАЧЕ ПЛЪЧІНТА. АФАРЪ АІН
БНГЛІТЕРА НІМІНІ Н'А ПЪТЪТ СЪ ЗІДЪСКЪ
О АСФЕЛ ДЕ ПЛЪЧІНТЪ ШРІАШЪ.

АНЦІІНЦАРЕ ЛІТЕРАРЪ.

БЪКЪРЕЦІІ. АН ТІПОГРАФІА КОЛЕЦІЪ-
ЛЪТІ СФ. САВА, ЕШІРЪ ПЪНЪ АНЪМ ТРЕІ БРО-
ШЪРЕ ДЕ КЪТЕ ЗЕЧЕ КОАЛЕ ДІН ДІКЦІОНАРІЪЛ
ФРАНЦОЗЕСК ШІ РОМЪНЕСК, АКЪРЪТІ ЛЪКРАРЕ
ФЪСЕСЪ АНТРЕПРІНЕСЪ ДЕ КЪТЪРЪ МАІ МЪЛЦІ
Д. Д. ЛІТЕРАЦІІ. АЧЕАСТЪ КАРТЕ АТЪТ ДЕ ДО-
РІТЪ КОНЪКЪРЪТОРІІ ЛА ДЪНСА О НЪМІРЪ ДІН
МОДЕСТІЕ НЪМАІ ВОКАБЪЛАР; АНЕСЪ НОІ
ХЪЗНІМ ЧЕА МАІ ФЪЪМОАСЪ НЕДІЖДЕ, КЪМКЪ
ЕА АШІ ВА АФЛА КЪБЕНІТЪЛ СЪЪ НЪМЕ АН
ГЪРА ПЪБЛІКЪЛЪТІ АНДАТЪ ЛА ЕШІРЕА СА. РО-
ДЪЛ ОСТЕНЕЛІІ А МАІ МЪЛТОРА ДЕ МАІ МЪЛЦІ
АНІ ЕСТЕ АЧЕСТА. ДІКЦІОНАРІЪЛ ВА ФІ АМ-
БОГЪЦІТ КЪ ТОАТЕ ВОРВЕЛЕ ШІ МАІ ТОАТЕ
ФРАСЕЛЕ ЛІМЕВІ ФРАНЦОЗЕЦІІ. ЦІІМ НОІ КЪ МЪЛЦІ
АР ДОРІ КА АЧЕСТ ДІКЦІОНАРІЪ СЪ ФІЕ МАІ
ЕШІТ АНКЪ АН ВРЕО ЛІМЕВЪ А ТРЕІА ОАРЕ-
КАРЕ; АНЕСЪ НОІ СЪНТЕМ КОНВІНШІ, КЪМКЪ Е
ДЕСТЪЛ АСТЪДАТЪ АТЪТА, ШІ СІМЦІМ БЪКЪ-
РІА ЧЕА МАІ ВІЕ, ПЕНТЪРЪ КЪ БЕДЕМ ІВІНДЪ-

РЕ ЛА ЛЪМІНЪ АЧЕА ВІСТІЕРІЕ А ЛІМЕВІ ДЕ А-
ТЪТА ВРЕМЕ ДОРІТЪ. ДОРІТОРІІ ДЕ А ДО-
БЪНДІ АЧЕАСТА КАРТЕ СЕ ВОР АДРЕСА ЛА ПО-
МЕНІТА ТІПОГРАФІЕ. ПРЕЦЪЛ ПРЕНЪМЕРАЦІЕІ
ПЕНТЪРЪ ТРЪНЪЛ АНТРЕГ ПЛЪТІТ АННАІНТЕ
ЕСТЕ 24 ЦВАНЦІ; ІАР ПЕ ХЪРТІЕ ВЕЛІНЪ 28
ЦВАНЦІ.

БРАШОВ. ПАРТЕА А ДОА ДІН ГРАМАТІ-
КА РОМЪНО НЕМЦАСКЪ, ТІПЪРІТЪ КЪ КЕЛТЪІ
ІАЛА ДСАЛЕ РЪДОЛФ ОРГІДАН ЧЕТЪЦЕАН ША
НЕГЪЦЕТОРІЪ ДЕ АІЧІ, АЪ ЕШІТ АН ТОАМН-
АЧЕАСТА ДЕ СЪПТ ТЕАСК. ШКОЛА РОМЪНІЕ
ЛОР ДІН ЧЕТАТЕ СЕ ФОЛОСЕЧЕ АДЪНЪ ДОРІРІ
АН КЛАСЕЛЕ СЪЛЕ КЪ АЧЕАСТЪ КАРТЕ ШІ АЧЕ-
АНВЪЦЪЧЕІ, КАРІІ АШІ ІАЪ ДІНТЪЖНСА ПРО-
КОПІНЦА СА АН ЛІМЕА НЕМЦАСКЪ, ВОР ФІ
РЕКЪНОСКЪТОРІ ПЕНТЪРЪ ЖЪРФА ЧЕ АЪ ФЪКЪТ
Д. ВДІТОР КЕЛТЪІНА ПЕНТЪРЪ ТІПЪРІРЕА ЕІ.

ПРЕЦЪЛ ПЪРЦІІ А ДОА ЛЕГАТЕ ЕСТЕ 40
КРІ. АРЪ. ШІ СЕ АФЛЪ ЛА ПРОПРІЕТАРІЪЛ АН-
СЪШІ.

СЕНТЕНЦІІ.

НАТЪРА, ПРЕКЪМ ТЪТЪРОР ЛЪКЪРЪРІЛОР, А-
ША ШІ АНІЛОР ЛЕ ПЪНЕ ЦЪНТА ЛОР. ШІ ЕЪ-
ТЪЖНЕЦЕЛЕ СЪНТ ДЕІВОЛВІРЕА ВІЕЦІІ, КА А Ш-
НЕІ ДРАМЕ. ТРЕВЕ СЪ НЕ ФІРІМ А НЕ ОБОСІ
ВІАЦА, МАІ ВЪРТОС ДЕ КЪМВА КЪ ДЪНСА
ЕСТЕ АНСОЦІТ СОЦІАЛ.

Чігеро.

ФІЦІ ВІСЕЛІ ШЪЛА КЪ АЛТЪЛ, АЧЕАСТА ЕС-
ТЕ ВІНЕКЪВАНТАРЕ.

Houwald.